

EN UNDERLIG BLOMSTERENG VED TYRIKVAMFJELL

Av Reidar Jørgensen

Olav Gjærevoll



Det er litt pretensiøst å bruke uttrykket Norges naturvitenskapelige Høgfjellstasjon i forbindelse med denne lille, koselige tømmerhytta. Ikke desto mindre er Kamtjernhytta mellom Blåhø og Hemrekammen det første fristed for dem av våre naturvitenskapsmenn som har sine interesser knyttet til norsk høgfjell

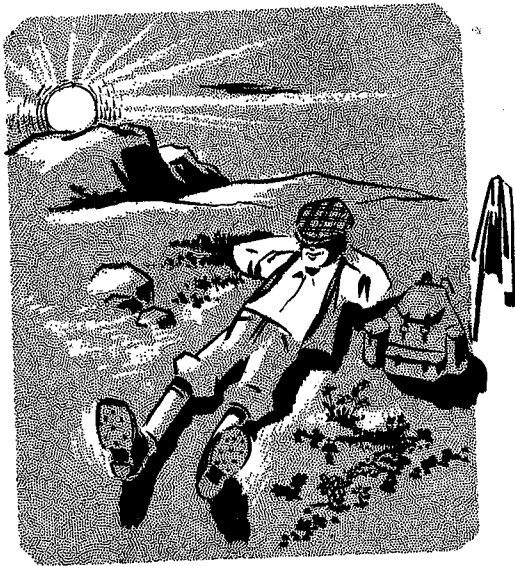
Himmelen er blå, lyseblå i det skarpe lyset. Hele familien av cumulus- og cirrusskyer har i løpet av natten evakuert til sørligere breddegrader, og så total har evakueringen vært at det overhodet ikke kan øynes spor etter dem.

Solstrålene har fritt spillerom, de boltrer seg over nuter, tinn og topper, over vatn og myrdrag, over lier med bjørk og moer med furu, de møter krokete småbjørk og vierkjerr som med sine skygger skaper perspektiv og liv i landskapet.

De finner veien til min ringe person som ligger makelig henslengt i et bakkehell oppunder Høghø. De er hjertelig velkomne, de varmer helt inn i sjelen. Det usigelige velværet siger inn på meg, jeg blir døs og befinner meg snart på stadiet midt mellom drøm og virkelighet. Tanker kommer og tanker går, vesentlig små og i høyeste grad betydningsløse, men av og til alvorlige og — subjektivt sett — store tanker, så store at de ikke kan deles med andre, hverken på prent eller i ord.

Jeg har visst duppet litt av, jeg glipper med øynene — som ei høne som blir blendet. Blikket glir sløvt oppover mot Svahø og Tyrikvamfjellet som ligger rett imot, og tankene går tilbake til koselige og givende botaniserturer til disse rike fjell.

Men plutselig er det en blomst som rusker opp i sløvheten, den står midt i synsfeltet og er ubeskjeden nok til å trekke all oppmerksomhet til seg. Det er en gammel kjenning, *rødsildren*, men sjelden har jeg sett dens dyprøde, regelmessige stjernekrone lyse så vakkert i solskinet. Denne rødsildren kan jo prestere en ganske rikholdig



serie av farger — nyanser fra det blekrøde over til det dypviolette. Og nå skjer det underlige, bare jeg lar øyet flytte seg bitte lite grann, møter det ene eksemplar etter det andre i stadig nye fargesjatteringer. Og ikke nok med det, dens nære slektning *gulsildren* er også på pletten. Den er også temmelig variabel i fargene. Noen skinner meg i møte som det guleste fjellsmør, andre mer avblekte, mens atter andre lyser brangult som midnattsola ved Nordkapp. Og der skinner noen stjerner i det kvite, det må være «den 3. mann» i sildreslekten, *stjernesildren*. Ikke noen sjeldenheter noen av dem, men sjelden å se en enkel lokalitet med en slik rikdom i fargenyanser.

Der har vi også *snøgentiana'en*, heller ikke så overraskende i dette selskapet. Fjelllets vakreste blomst? Hva kaller malerne denne vidunderlige egenartede blåfargen, som ingen blomst har maken til? Nå står stjernene der på rad og rekke, tar imot de kvite strålene fra sola, absorberer noen av dem og kaster fra seg en dyp, safirblå strålebunt. Og her ligger jeg — den lykkelige — som får lov til å fråtse i skjønnhetsinntrykk!

Øyet vandrer videre — *fjellsmellen* hører selvsagt heime i dette selskapet. Den er — som flere av sildrene — nokså ustadig av seg hva fargen angår. Riktig frisk rød lyser den av og til, men rett som det er i temmelig avblekte valører.

Men så må jeg sperre øynene vidt opp, der står sant for dyden flere eksemplarer av *blåveisen*. Litt små er de riktignok, men fargen er ikke til å ta feil av. *Men feil må det være*. Riktignok er Tyrikvamfjellet berømt for sin artsrikdom, men ikke har jeg hørt om at *blåveisen* er observert på dette fjellet. Ukjent er den også i dette planteselskapet og i disse høyder. Tanken på muligheten av en enestående botanisk oppdagelse, gjør meg lys våken.

Jeg resignerer, den kalde fornuft (det er minst $\div 6^\circ$ trass i solsteken!) løser mysteriet med blåveisen i denne utpregede høgfjellsassosiasjon og gir forklaringen på den utrolige rikdom i fargesjatteringer. — Jeg må konstatere at vi i dag skriver 2. påskedag 1951 og at det mektige fjellandskap er dekket av den skinnende, kvite snøen. I bratte heng og på utsatte rabber brytes det kvite av de mørke berg og de gråbrune lyng- og mosetuster.

Jeg roter opp i mine altfor sparsomme kunnskaper i fysikk og minnes «fargeregelen»: rødt, orange, gult, grønt, blått, indigo, fiolett — samt alle tilhørende nyanser. Det dukker fram bilder fra lærebøkene av snø- og iskrystaller i utrolig formrike og like utrolig regelmessige stjerner. Jeg strever med bruddstykker fra lyslæren om brytning, spaltning og refleksjon. Og tar jeg *solbrillene* av, er fortryllesen borte, det var de mørke glassene som sørget for den siste «siling» av strålene før netthinden registrerte sanseintrykkene.

«Blomsterenga» med alle tiders fargeprakt er borte, tilbake ligger bare en glitrende, blendende snøflate.

Ja, slik slutter eventyret om den underlige blomstereng ved Tyrikvamfjellet i Trollheimen.

Men den stunden jeg opplevde eventyret, ga meg et eventyrlig, men i høyeste grad reelt skjønnhetsinntrykk som jeg alltid vil søke etter i fremtiden.